

Krásně je na světě, když na své můžu ... si odpovím sám. (K.Plíhal)

my way

2008/březen

List českých liberálů

Zprivatizujme Českou poštu, s. p.

26. 3. 2008 - Deník

Odhalení šesti desítek tisíc nedoručených zásilek v Břeclavi notně pošramotilo pověst státního podniku Česká pošta. Aféra po svém náhodném odhalení mizí z prvních stránek novin a nikdo odpovědný, kdo by podal jasné vysvětlení, zjednal nápravu či dokonce nesl následky tohoto letitého selhání, není na obzoru.

Viditelná ruka státu

ČP patří spolu s několika dalšími státními či národními podniky mezi instituce, které veřejnost dlouhodobě iritují svojí bohorovností v přístupu k občanům a firmám, které jsou na nich mnohdy závislé. Ať již jde o tradičně asi nejhorší České dráhy či o podniky, které jsou méně na očích, vždy z jejich chování číší atmosféra reálného socialismu s jeho pomalostí, do očí bijící neefektivitou a nezájmem o klienty. O státním

podniku Lesy ČR slyšíme především v souvislosti s podivně zadanými veřejnými zakázkami. V Brně sídlící státní podnik Povodí Moravy s více než sedmi sty zaměstnanci hlídá řeku a především vykonává státní správu. K raritním státem ovládaným firmám patří Národní hřebčín v Kladrubech a Budějovický Budvar. **Nikdo totiž neumí vařit pivo, chovat koně, starat se o řeky a lesy tak dobře, jako stát zastoupený ministerstvem zemědělství.**

Navíc do vedení podniků, dozorčích a správních rad lze umístit desítky odborníků, jen shodou okolností kamarádů osobních nebo se správnými stranickými knížkami.

33 333 zaměstnanců

Česká pošta zaměstnává přes třiatřicet tisíc zaměstnanců na více než tři tisíce tři sta třiceti třech červenožlutých poštách.

Zřizovatelem je Ministerstvo vnitra ČR. To je odpovědné za odhalené pochybení. Hledání jinde je pouze odváděním pozornosti. Vláda, která se považuje za pravicovou s liberálními prvky, již dávno měla navrhnout privatizaci ČP. Objeví se konkurenti jak přímí, tak i nabídky úplně nových služeb. Poště nemusí konkurovat pouze doručovatelské firmě typu DHL, ale i mobilní operátoři.

Místo nákladných velkých pošt s množstvím přepážek, z nichž je někdy i polovina otevřena, se služby přesunou za zákazníky do nákupních center, tak jak to dnes známe např. z poboček Sazky. Nemalý výnos z prodeje státního podniku by neměl být využit na zalátání děr v běžném státním rozpočtu, ale jako kapitál na důchodovou reformu. „Břeclavský“ případ má svoji světlou stránku, vybízí politiky k systémovému řešení, které by prospělo občanům. Pane ministře Langere, připravte privatizaci ČP.

Milan J. Hamerský, předseda Liberální reformní strany

Vážený čtenáři,

před sebou máte čtvrté číslo měsíčníku českých LIBERÁLŮ prezentující názor tohoto základního politického proudu na aktuální politická témata, v ČR i v Evropě.

UVNITŘ VYDÁNÍ

Liberální strana SR Švihura	2
KOSOVO Dienstbier	3
Pozvánka 3.5. Kladno Liberální Wikend	4

Liberals demand protection of Iranian homosexual asylum seeker

15.3.08/ www.eldr.eu

The European Parliament is set to vote on a resolution calling on the EU to protect 19 year old homosexual Iranian asylum seeker Mehdi Kazemi. The UK is expected to send him back to Iran, where he will likely be sentenced to death for being gay. Kazemi requested asylum in UK but it was refused. He then tried in the Netherlands, but because he already had submitted an asylum application in UK he has been

forced to return to Britain to await his fate.

European Liberal Democrat members of the EP fear that Kazemi will be the victim of Member States passing the buck. Sarah Ludford (LibDem, UK) said:

"Almost a decade ago, EU leaders gave a pledge that they would have a common asylum system which fully respected the UN Refugee Convention 'thus ensuring that nobody is sent back to persecution'. They have broken every one of those promises."

Jeanine Hennis-Plasschaert (VVD, Netherlands) was very explicit in her statements. "It is absurd that Kazemi has to demonstrate that he risks persecution if you look at the whole record of Iran's repression of gay people by detention, torture and execution. It would be outrageous if Kazemi would be sent back to Iran."

Potrebuje Slovensko liberálnu politickú stranu?

20.3. 2008 - MW

Pred pár rokmi Rudolf Chmel pre SME povedal, že SR potrebuje liberálnu stranu ako soľ. Naozaj ju potrebuje?

Keď Pavol Rusko začiatkom roku 2001 zakladal novú stranu deklarovanú ako liberálnu, 70% respondentov výskumu MVK si myslelo, že je zbytočná. O viac ako rok neskôr vládla. Na Slovensku sa podľa prieskumov hlási k liberálnym hodnotám približne 10% občanov. Paradoxom však je, že títo občania dnes nemajú svoje zastúpenie formou politickej strany ani v národnom a ani v európskom parlamente. Doterajšie liberálne strany však boli účelovými zoskupeniami, ktoré skrachovali na nekonzistentnosti reálnej politiky s ideami a hodnotami liberalizmu.

Richard Švihura
ekonom

Zlepšenie hospodárskej situácie na Slovensku nastalo po reformách, ktoré boli do značnej miery ovplyvnené liberálnymi myšlienkami (rovná daň, dôchodkové sporenie, trhové princípy v zdravotníctve). Udržanie pozitívneho vývoja si vyžaduje realizáciu ďalších systémových opatrení v oblasti sociálnej politiky, verejných výdavkov, zdravotníctva, podnikateľského prostredia, školstva, ktoré zaručia rast životnej úrovne a prosperity aj v budúcnosti.

Okrem konzervatívnych a ľavicových strán by na Slovensku mala existovať principiálna liberálna strana. Zvlášť v čase, keď slovenská politika padá do suterénu. Na Slovensku vidím priestor pre slušnú a konzistentnú stranu. Liberálna strana by našla seriózne intelektu-

álne a odborné zázemie. Podmienkou jej úspechu je prínos ďalších rozumných riešení spoločenských a ekonomických problémov, za ktorými budú dôveryhodní ľudia. Takáto strana by mala prinášať nové témy a myšlienky, a stať sa významnou alternatívou voči súčasným stranám. Alternatívou, ktorá by brzdila štátny paternalizmus a centralizmus Európskej únie.

Liberálne myšlienky nie je možné významne presadzovať bez politiky. Ale podobne ako Ivan Švejna, člen prestížnej Mont Pelerin Society, tiež tvrdím, že byť liberálom neznamena účelovo sa prehlásiť za liberála v výhodných okamihoch, ale najpodstatnejšie je konzistentne presadzovať liberálne hodnoty v reálnom živote a dôsledne podľa nich žiť.

(autor, podpred. Mladých liberálov

www.mladiliberali.sk

Dubčekovská deziluze

1. 4. 08, Neviditeľný pes

Deziluze. Ve slovníku je tento cizojazyčný termín vysvetlený ako rozčarovanie, zklamanie. Ale také ako vystřízlivění, zbavení iluzí čili mylných představ nebo dokonce přeludů.

České historické myšlení nyní určitou významnou deziluzi prožívá. V hodnocení poválečného vývoje Československa je obtížné nalézt okamžiky, které by si většinová společnost dovolila označit za kladné. Neřku-li optimální. Pochyby vzbuzuje již období od konce protektorátu po únorový zlom roku 1948. Zřejmě tehdy bylo dostatečně „zaděláno“ na následná léta pod bezvýhradnou vládou jedné strany.

Až na pár radikálů či stalinských pohrobků je zázrakem nalézt ve veřejné diskusi zastánce poměrů 50. let. Uvádí se slova jako „teror, všudypřítomná šikana policie a úředního aparátu, zvůle“. Horáková má (a plným právem) status národního hrdiny (vlastně hrdinky), farář Toufar už není (opět zcela oprávněně) přijímán jako zaprodanec Wall Streetu a

nepřítel pracujícího lidu, ale coby slušný člověk věrný svému kněžskému poslání, který se stal nevinnou obětí zátahu mašinerie státní moci proti církvi. Kromě mašínové epopeje je postoj českého člověka k 50. letům vcelku jednoznačný a apriorní.

Alexander Dubček, ten, který měl polidštit socialismus. Od moci byl odstaven v důsledku srpnové invaze, po níž bylo vyloučeno setrvání reformního křídla KSČ u mocenského kormidla. Dubček i přesto zůstal pro nejednoho autoritou. Symbolem vzoru proti totalitě a jejímu bezpráví. Nic na tom nezměnily ani Dubčekovy podpisy pod moskevským protokolem a pendrekovým zákonem, které prakticky zahájily dvě dekády normalizace. Dubčekova sláva se v plné kráse obnovila sa-

Vít Procházka

metovou revolucí, během níž se přesvědčený socialista lidově-demokratického pojetí ucházel o funkci prezidenta, nejvyššího představitele nového Československa, kapitalistického a skutečně demokratického.

Dubček v kontrastu se svými známými výstupy se (a s úspěchem) pokusil umlčet politické vězně, kteří v roce 1968 již žili „na svobodě“. Úhelným kamenem tohoto záměru byla kampaň rozpoutaná dubčekovci proti organizaci K-231, která neprávem odsouzené sdružovala.

Kardinální otázka vnesená na povrch dotyčnou kauzou je prostá. Bude též přes další šrám na dubčekovském mýtu pokračovat velebení jednoho z „mužů jara“ a povyšování jeho dějinného odkazu na nejcennější pozice českého historického myšlení? Zdá se, že přes nabytí deziluzi se na vnímání Alexandra Dubčeka a československého „tání“ 60. let nic moc nezmění. Pro vztah člověka k minulosti jsou často příběhy důležitější než fakta. Co myslíte? Je to tak správně?

Metastázy Kosova

27. 3. 2008 - právo

Nádor vyhlášení nezávislosti Kosova a jejího uznávání už metastazuje.

Albánská strana v Makedonii vystupuje z koaliční vlády. Její šéf Manduh Thaci požaduje mimo jiné uznání kosovského státu, dvojjazyčnost, povolení Skanderbergovy vlajky s orlicí (státní symbol Albánie) a jednání o federalizaci státu, tedy o faktickém rozdělení země.

Západu Makedonie albánští nacionalisté říkají (stejně jako Preševskému údolí v jižním Srbsku) východní Kosovo.

Také hlavní albánské strany v Prešev-

protektorátem i pod správou EU. Šéf mise může rušit zákony a odmítat jmenování funkcionářů. Zahraniční vojáci a policie zůstanou. Kosovo nezíská ani slibované členství v OSN. V Radě bezpečnosti je bude vetovat Rusko a možná i Čína.

Jiří Dienstbier, novinář

George Bush chce poskytnout kosovské vládě zbraně a vojenský výcvik s absurdním argumentem, že to „posílí i bezpečnost USA a přispěje k nastolení světového míru“. Jinak to vidí poslední ministr zahraničí Bushe staršího Egelburger.

Baskicka a z kanadského Québeku mohou patřit k těm nejméně náročným.

Rozpaky vůči kosovské nezávislosti ve světě vycházejí někde z oprávněné nechuti k dalšímu narušení mezinárodního práva, jinde z nepřekonaných protisrbských postojů nebo z obav z vlivu na vlastní menšiny. Maďarská vláda se při uznání Kosova jistí před pochybami o svých záměrech s vlastními menšinami u sousedů prohlášením, že „nezávislost Kosova je ojedinělý případ a neznamená precedens pro řešení podobných konfliktů“.

Nejen většina českých občanů, ale také většina politiků včetně prezidenta republiky rozumí nebezpečím, která z uznávání Kosova plynou. Doufejme, že se nezachovají podle vtipu, v němž občan odpoví na otázku, co si myslí: „Svůj názor mám, ale hluboce s ním nesouhlasím.“

Česká politika může odmítnout uznat Kosovo v souladu se svým poznáním, s mezinárodním právem a se svými zájmy na zajištění evropské bezpečnosti. Získala by tím u občanů, v Evropě a ve světě větší úctu, než když bude trpně kopírovat zodpovědnost či lhostejnost jiných.

Liberálové jsou proti uznání odtržení Kosova

ském údolí se netají konečným cílem sjednotit Albánci do jednoho státu. Právě to demonstrují oznámením, že se v květnu neúčastní srbských parlamentních voleb. Američané chtějí na dubnovém summitu NATO nabídnout členství Albánii a – překonají-li odpor Řecka – také Makedonii. Doufají, že jejich přijetím by se vrhlo extrémní nacionalismus v Kosovu do bezpečnostního krunyře. To může být stejně neplodné jako desetileté snahy udělat z vládnoucích extremistů v Přištině evropské demokraty.

Zásah mezinárodní policie proti soudcům v Mitrovici, kteří obsadili budovu, z níž byli po roce 1999 vyhnáni, vyvolal střety, při nichž jsou první mrtví a ranění. Na protest proti tomuto zásahu rezignoval americký správce severního Kosova Gerard Galluci.

Srbský ministr pro Kosovo Samardžić navrhl správě OSN (UNMIK) „vytvoření atmosféry funkční separace Srbů a Albánců“. Vychází z rezoluce Rady bezpečnosti 1244, která UNMIK ustavila a uznala Kosovo jako součást Srbska. Švédský ministr zahraničí Carl Bildt upozornil na právní problém: misi EU dali mandát ministři zahraničí, ale mandát UNMIK trvá. Může ho zrušit jen Rada bezpečnosti. Kromě toho „nezávislé“ Kosovo zůstane

Varuje, že USA budou volány k řešení konfliktů, které kosovská nezávislost vyvolá. Republika Srbská v Bosně, Abcházii, Jižní Osetii a separatistické hlasy z Katalánska,

Pro Brno jsem udělal řadu věcí

28.3.08-MFD jm

V MF DNES jsem se dočetl, že jsem „recesista a excentrik, který ovšem zase neudělal nic významného pro Brno“. Tento výrok je nepravdivý. Když opomenu úspěchy v jiných kategoriích, mohu zmínit, co jsem získal pro Brňany v oblasti politických svobod.

V roce 1998 se mi podařilo založit první občanské sdružení v Česku mající za cíl dosáhnout legalizace či alespoň dekriminlizace konopí. Sdružení sídlilo v Brně, později jsem je přejmenoval na Občanské sdružení za legální konopí, přestěhoval do Prahy a hned poté jej opustil. Podobná sdružení předtím byla ministerstvem zakazována.

Snažil jsem se i prosazovat férovější vyrovnání s brněnskou minulostí a v roce 2002 zorganizoval demonstraci proti tomu, že se rada města odmítla omluvit

za odsun brněnských Němců (který by se mimochodem týkal i Kurta Gödela, který je mým favoritem ve vaší anketě, pokud by se dotýčný nestihl včas odstěhovat). V tomto ohledu jsem ale nedosáhl úspěchu a po velké nenávisti, kterou jsem vyvolal, jsem snažení zanechal.

Václav Linkov, IT

V roce 2006 se mi podařilo po šestiletém sporu vybojovat pro Brňany u Evropského soudu ve Štrasburku svobodu prosazovat potrestání zločinů komunismu. Předtím byly státní orgány toho názoru, že občané smějí zakládat organizace prosazující potrestání komunistických zločinů jen tehdy, pokud byly trestné podle komunistického práva.

člen IKHB, spolupracovník LiRA a skvělý recesista <http://fss.muni.cz/~linkov/>

134 největší Čech (soutěž ČT)

Výhrady univerzit by vláda měla vzít vážně

28. 3. 2008 - právo

Odpor vysokých škol proti záměru ministerstva zdravotnictví převést fakultní nemocnice na tzv. univerzitní nemocnice jako akciové společnosti s majoritním zastoupením státu je pochopitelný a oprávněný.

Věcný záměr zákona je nepřímou novelou zákona o vysokých školách, jejíž příprava obchází ministerstvo školství. Na řadě míst ukazuje neznalost podmínek fungování VŠ. Neřeší např. souvislosti se zákazem veřejné podpory sféry mimo vzdělávání nebo výzkum či návaznost na fondové hospodaření VŠ či financování z veřejných zdrojů.

Finanční deficity nejsou v prostředí špičkové péče s náročným technickým vybavením kombinované s VŠ výukou žádnou českou výjimkou. Přitom se univerzity mají stát odpovědné za celky pracujícími s rozpočty, vůči kterým jsou rozpočty "mateřských" univerzit jen malým přívěskem.

Není jasné, je-li financování VŠ vzdělávání v gesci ministerstva školství na jedné straně a financování lékařské péče zdravotními pojišťovkami na straně druhé reálně dosažitelný stav. V něm se univerzity mají efektivně podílet na řízení uni-

verzitních nemocnic v podobě obchodních společností, resp. přebírat část odpovědnosti za jejich neztrátové hospodaření.

Rozhodovací pravomoc, kterou chce ministr nechat státu, je neúměrně vysoká vzhledem k dopadům na schopnost vlastního rozhodování univerzit, které by vlastnily pouze blokační podíl. VŠ získaly vysokou míru autonomie, která se osvědčila.

Návrh na zřízení univerzitních nemocnic, břemena uložená na vlastnická práva univerzit vůči nemocnicím i možné dopady na hospodaření univerzit jsou jednoznačně krokem zpět. To míru autonomie zpětně omezuje.

Lékařské fakulty disponují odborně i kvalifikačně podstatně lépe způsobilými pracovníky, než tomu může být u politických nominací nebo úředníků na ministerstvu zdravotnictví. Mají-li univerzitní nemocnice podléhat řídicí pravomoci vysoké školy, bude tato odborná pravomoc narušena potenciálně politickým vměšováním ministerstva do řízení. To je nadbytečné a škodlivé, navíc v přímém rozporu se zachováním akademických svobod. Obsazování pozic v představenstvech těchto ekonomických celků může být

pro některé akademiky pokušením, které ukazuje na další problém. Pokud hlas proti záměru ministerstva zeslábně zrovna u těch představitelů lékařských fakult, kteří vzápětí usednou do představenstev těchto akciových společností, nebude to vizitkou jejich důvěryhodnosti.

Při evidentní netoleranci ministra zdravotnictví k polemickým názorům, jak ji demonstroval na prof. Klenerovi v Praze a prof. Janečkovi v Brně, si lze těžko představit, jak by věci fungovaly, pokud by tam zasedli odborníci, kteří se na věcné problémy upozorňovat nebáli.

Nesouhlas VŠ s koncepcí univerzitních nemocnic jako akciových společností není nesouhlasem politickým, ale věcným. Pokud by se ministerstvu podařilo koncept prosadit, výrazně tím zhorší fungování největších univerzit v zemi i podmínky pro vzdělávání lékařů.

Výhrady univerzit by vláda měla vzít vážně - nejde zde jen o to, jestli ministru zdravotnictví projdou jeho privatizační záměry, ale také o to, jak budou v budoucnu schopny kompetenčně i ekonomicky fungovat naše nejvýznamnější vysoké školy.

Jiří Zlatuška, senátor

POZVÁNKA

LIBERÁLNÍ WIKEND

Záštita: Jiří Dienstbier, **Kladno, 2. – 4.5. 2008**

Kontakt: www.ikhb.cz; ikhb@volny.cz;

1. diskusní blok: **Kosovo** pátek 18:30

Vytváří kosovská nezávislost nebezpečný precedens?
Oslovení hosté: Jiří Dienstbier, Matyáš Zrno, Jan Rychlík

2. diskusní blok: **Euro – Pro či proti?** sobota 10:00

Co České republice přinese ztráta vlastní měny? Petr Mach, Josef Šíma, Pavel Páral, Oldřich Dědek

3. diskusní blok: **Role žáka ve vzdělání** 11:45

Jaká bude v budoucnu role žáků, rodičů, školy, ministerstva ve vzdělávání? Ondřej Liška, Mazuchová, Harazin

4. diskusní blok: **Medveděvo Rusko** 16:30

Čekají Rusko dramatické změny nebo jen poklidné návazání na putinovskou minulost? Kdo nejvíce ovlivňuje novou hlavu státu? Jak bude vypadat Medveděvova zahraniční politika? Karel Schwarzenberg, Luboš Palata, Petra Procházková,

5. diskusní blok: **Čínská olympiáda** 18:10

Tento rok se uskuteční letní olympijské hry v Pekingu, hlavním městě Čínské lidové republiky. Získá tím tamní režim legitimitu? Nakolik je dnes Čína totalitním státem? Kateřina Jacques, Antonín Berdych, Irena Oklešťková,

6. diskusní blok: **KSČM – Co s ní?** neděle 10:00

A jak velká je pravděpodobnost, že se v dohledné době stane vládní stranou? Ivan Langer, Jaromír Štětina, Vlastimil Balín, Bohumil Doležal

my way měsíčník českých liberálů

vydávají: Liberální reformní strana www.liberalove.cz ; info@liberalove.cz
Institut K. H. Borovského www.ikhb.cz ; ikhb@volny.cz

3 / 2008